

ЗАНЯТТЯ 2.

Повторення:

1. Знайдіть речення з однорідними підметами.

1. Класична література лишила нам великі заповіді: правдивість, відданість народів, ідеали братерства і гуманізму.
2. Під літнім широченним небокраєм мене стрічають друзі і знайомі... Тихі води дніпрові я стрічав у дорозі, сині хмари, діброви, спілі ранки та грози.
3. Праця людини — окраса і слава, праця людини — безсмертя її.

2. Укажіть, яке речення має однорідні додатки.

1. В наші дні українська книга, українське малярство, музика, блискуча виконавська майстерність наших артистів і цілих ансамблів здобувають щодалі ширшу популярність.
2. Над Россю, Дніпром і Сулою в задумі шепочуть гаї.
3. Поряд з творами російських письменників том за томом постали на полиці книги білорусів і казахів, узбеків і латишів...
4. Наша література спроможна творити значне, довговічне.
5. Все здавалось прекрасним і простим: вітер, хвилі і сонце над нами.

3. Структуру якого речення ускладнено однорідними означеннями?

1. Найпрекрасніші і в той же час найщасливіші ті люди, хто прожив своє життя, дбаючи про інших.
2. Вода була холодна, пахуча, смачна, ніби березовий сік.
3. Така вона, Сардинія, така. Горда. Сміла. Робітничка.
4. Здавалося, швидка, поспіхом, двохвилинна розмова тривала довго-довго і почалась — не пригадати коли.
5. Хлопці сиділи похнюплені, ображені.

4. Визначте, яке речення містить однорідні члени речення.

1. От я взяв та й приїхав.
2. Іду, іду просторами землі, і кожен щиро руку мені тисне.
3. І сну нема, і спокою немає.
4. Жнива, обжинки, гомонить Славута...
5. Сади стояли в тумані білого цвіту — черешень, вишень і перших яблунь.

5. У якому реченні неправильно розставлені розділові знаки при однорідних означеннях?

1. Толочу босими ногами прив'ялу гарячу траву в покосах, з неї раз по раз вилітають великі й дрібні, руді й зелені коники, хурчуть крильцями і знову зникають, ховаються.
2. З кленового пагона зірвався широкий, жовтий лист.
3. Край гаю чорніє один на поляні змарнілий, потухлий лист.
4. День не хмарний, не сонячний, не золотий, а якийсь ніби срібний.
5. Якісь солодкі, любі спогади та думки колисали його серце.

6. Визначте, в якому реченні правильно розставлено розділові знаки при однорідних членах речення.

1. Наша дума, наша пісня не вмре, не загине... От де, люди, наша слава, слава України! Без золота, без каменю, без хитрої мови, а голосна та правдива, як Господа слово.
2. В тій великій книжці, що їй ім'я «Кобзар», клекоче ціле море горя народного, в ній — невільницький поклик до помсти, і порив до свободи, мудрий розум гуманіста і ніжна чарівна краса української пісні.
3. Кобзарі виспівували багатющу душу народну в думках у піснях, не давали їй вмерти...
4. Мова існує у свідомості членів суспільства реалізується в процесах мовлення.
5. Вдень не лише сонце — все небо, здавалось, палило дихало спекою.

7. Визначте, в якому реченні з відокремленими означеннями правильно розставлено розділові знаки.

1. Високий і ставний, повернувся Яків додому.
2. Батько роздратований тим, що з Грицька поганий помічник, побив його.
3. Десь за юртою почувся молодий жіночий голос дзвінкий і прозорий, як весняний струмок.
4. Місяць закоханий в ніч чарівну сяє, щасливий, і світить.
5. Хвилювалося, розбуджене весняним вітерцем, жито.

8. Знайдіть та проаналізуйте дієприкметникові звороти.

1. Лежало в долині місто, освітлене вогнями.
2. Місто, освітлене вогнями, лежало в долині.
3. Освітлене вогнями місто лежало в долині.
4. До великого ставу спускалися три алеї, обсажені кущами калини.
5. Біля однієї з них – стародавня чумацька криниця, невідомо ким і коли викопана.
6. Хата, збудована в 1871 році батьком драматурга, стала йому захистом від усіх світових бур.
7. Прибита на дверях табличка свідчила, що тут знаходиться музей.

9. У якому реченні допущено помилку при виокремленні дієприкметникового звороту?

1. Село, зачароване зоряним небом, хороше синіє розкиданими хатками .
2. Переповнений любов'ю, я відкрив кохання книгу.
3. Виткнулось яснеє сонечко з-за гори й обдало своїм світом безкраї поля усяяні, мов сльозами, ранньою росюю.
4. Ліс, повитий срібнопилим димом, в синяві, у золоті, в іржі...
5. Напливала на річку ніч, настояна на синій воді, місячному сяйві і пахощах верболозу.

10. У якому реченні неправильно відокремлено дієприкметниковий зворот?

1. Непорушно стоять дерева, загорнені в сутінь, рясно вкриті краплистою росюю.
2. Довкола йшли високі вали збудовані з каміння і землі, з дерев'яними і мурованими вежами, з глибоким ровом, що через нього вели мости.
3. Далеко-далеко на південь засиніли смугою гори, вкриті лісом.
4. Роз'ятрений нудьгою, затоплений в задумі, плентався я тихою ходю берегом річки...
5. Високі гори довкола, покриті чорним смерековим лісом, немов дрімали і на спеці, дихаючи гарячим смоляним запахом.

11. Розставте розділові знаки.

Перелякані грозою коні зупинились.
Через усе село стеляться городи огорожені тинами.
Тепла ніч прикрашена зірками пропливала над селом.
У церкві святково прибраній пахло степом і ладаном.

12. Випишіть дієприслівники та дієприслівникові звороти.

1. Бували місяці, коли я ані одної днини не пропускала, не вийшовши на якийсь шпиль гори, не відкривши якогось нового чарівного закутка між скелями, не сполохавши якогось хижака з-поміж густих смерек і не покупавши босих ніг в розпіненому потоці. 2. Ніч, тиха, тепла, стояла над землею, поблискуючи зорями, мліючи у своїй розкоші. 3. Дивлячись на людей, усміхався мій батько, великий добрий чоловік. 4. Рим переміг Грецію мілітарно, але вона його підкорила культурою, продовживши себе в античному інваріанті і подарувавши йому історичне безсмертя. 5. Хома якусь хвилину сидів замислений, лише оглядаючи рівну дорогу.

13. Виділіть дієприслівникові звороти у реченнях.

1. Усміхаючись, роздивляючись на всі боки, вийшла Люба на край лісу .
2. Прославши скатерті при обелісках, своїх солдатів поминають вдови.
3. Забувши сміх, і примовки, і жарти, ми слухали, схилившись на парти.
4. Під'їжджаючи до дому разом з Катериною, Кравчина помічає світло і рух у домі.
5. Не піймавши на крадіжці, не кажи, що злодій.

14. Спишіть, виділяючи дієприслівникові звороти комами.

1. Літак пішов на зниження і незабаром злегка підскакуючи побіг на лижах і зупинився. 2. Вузька стежка підбігла до кручі і повилась далі крутим берегом над річкою то видираючись на голі горби то ховаючись у низинах. 3. Коні почувши волю шарпнули з копита, витяглися і помчалися стрілою наввипередки згинувши незабаром у густій куряві. 4. Атакуючи ворога бійці ще довго чули закличні звуки бойового сигналу. 5. Лише рілля в степу зберігши колір чорний його перелива у золото колось. 6. Роман хотів вирватися, але капітан міцно струснувши його поставив на місце. 7. Ще хвилину люди стояли тихо немов не вірячи в розчарування немов чогось ще сподіваючись. 8. Світить річка гуляючи заплавами зникаючи у маревах небосхилу.